

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Penciu Ioan Radu, Primar
Primăria Comunei Lupșa
Județul Alba

RECOMANDAREA

Nr. 47, 7. APR. 2025

privind respectarea prevederilor art. 22 din Constituția României, republicată, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

Prin Nota nr. 1543/20.01.2025, Avocatul Poporului a aprobat sesizarea din oficiu și a dispus efectuarea unor demersuri la Primăria Comunei Lupșa, la Inspectoratul de Poliție al Județului Alba și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, în vederea clarificării informațiilor apărute în spațiul media, care au relatat despre un caz de violență domestică petrecut în localitatea Lupșa, județul Alba, în care a fost implicat un tânăr de de ani din localitatea Lupșa, care a fost reținut de polițiști, fiind acuzat că ar fi amenințat-o pe mama sa.

Urmare a demersului întreprins, Primăria Comunei Lupșa, ne-a transmis adresa nr. 652/04.02.2025 însoțită de următoarele documente:

- Ancheta socială nr. , Declarația victimei - Ordinul de protecție provizoriu.

Urmare a adresei nr. 1543/20.01.2025, transmisă de către instituția Avocatul Poporului – Birou Teritorial Alba Iulia, înregistrată la Primăria Lupșa cu nr. 652/30.01.2025, Dosar nr. 1543/2025, se comunică faptul că la nivelul Primăriei nu se cunoaște situația relatată, neexistând nicio sesizare înregistrată.

Ca urmare, s-a luat legătura telefonic cu Poliția Baia de Arieș, unde a fost prezentat cazul. În urma discuțiilor purtate cu reprezentanții poliției, s-a aflat că este vorba despre doamna domiciliată în comuna Lupșa, sat str. nr. județul Alba, și despre fiul acesteia,

În data de 31.01.2025, reprezentanți din cadrul Serviciului de asistență socială din Cadrul Primăriei au efectuat o vizită la domiciliul familiei doamnei _____, în vederea realizării unei anchete sociale. În urma verificărilor efectuate, s-au constatat următoarele:

La locuința familiei au fost găsiți doamna _____ și cei doi copii minori: _____, în vârstă de _____ ani, și _____ vârstă de _____ ani.

Doamna _____ a declarat că soțul său, _____ era plecat cu animalele, iar fiul său, _____ se afla în localitatea Sartăș din data de 25.01.2025.

Conform declarațiilor acesteia, în noaptea de 14/15 ianuarie 2025, fiul său a amenințat-o verbal, deși împotriva lui fusese emis un ordin de protecție provizoriu în data de 10.01.2025. Cazul se află în atenția poliției.

Doamna _____ a menționat că fiul său continuă să o amenințe telefonic, folosindu-se de telefonul soțului ei.

Victima se află în șomaj.

În familie există persoane vulnerabile, respectiv cei doi copii minori aflați în îngrijirea acesteia.

În anii 2023 și 2024, au existat sesizări din partea DGASPC Alba și a Postului de Poliție Lupșa privind probleme legate de modul de îngrijire și creștere a celor doi minori. În urma colaborării dintre instituții și a efectuării unor anchete sociale, problemele semnalate au fost remediate treptat.

Cu ocazia vizitei, s-a oferit consiliere și informare cu privire la măsurile și serviciile sociale disponibile, dacă va fi necesar sprijin suplimentar.

Urmare a demersului întreprins, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, ne-a transmis adresa nr. 2839/25.02.2025, din care rezultă următoarele:

Din datele și informațiile primite de la Primăria comunei Lupșa, reiese faptul că, la data de 15.01.2025, numitul _____ și-a agresat verbal mama, a amenințat-o și a înjurat-o, deși pe numele acestuia fusese emis un ordin de protecție.

Din cele relatate de doamna _____, rezultă că, dintr-o relație anterioară, aceasta are un fiu, numitul _____. De la vârsta de 4 luni, acesta a fost ocrotit în diferite instituții de protecție din municipiile Alba Iulia și Blaj, până la împlinirea vârstei de 18 ani. În luna august 2024, fiul său s-a mutat la domiciliul din comuna Lupșa, sat _____, nr. _____ județul Alba, pentru a o ajuta la îngrijirea animalelor.

Doamna _____ a menționat faptul că fiul său este consumator de alcool și că relația dintre ei nu a fost niciodată una armonioasă. În urma amenințărilor și jignirilor repetate primite din partea acestuia, a anunțat poliția, iar pe numele lui _____ a fost emis un ordin de protecție pe o perioadă de 5 zile.

În a patra zi de la emiterea ordinului de protecție, fiul acesteia s-a reîntors la domiciliul mamei, amenințând-o cu un cuțit și adresându-i injurii, în ciuda restricției impuse. Doamna _____ a apelat numărul de urgență 112, iar la fața locului s-au deplasat reprezentanți ai Poliției orașului Baia de Arieș pentru a clarifica situația. Ca urmare, numitul _____ a fost reținut.

La trei zile după incident, acesta s-a întors din nou la domiciliul mamei, unde a locuit timp de șapte zile, fără a comunica cu aceasta. Ulterior, a plecat în satul Sartăș, unde și-a găsit un loc de muncă ca păstor.

Doamna [redacted] a menționat că nu mai păstrează legătura cu fiul său și că nu va renunța la plângerea depusă la sediul Poliției din Baia de Arieș.

În prezent, aceasta locuiește în comuna Lupșa, sat [redacted], nr. [redacted] județul Alba, împreună cu actualul soț, [redacted], și cei doi copii minori, [redacted] și [redacted]. Situația materială a familiei este modestă, veniturile fiind constituite din indemnizația de șomaj a doamnei [redacted] în cuantum de 880 de lei, alocațiile de stat ale copiilor și venituri obținute din gospodărie.

În urma informării și a discuțiilor purtate, doamna [redacted] a declarat că nu dorește să beneficieze de serviciile de sprijin oferite de DGASPC Alba, nici pentru ea și nici pentru cei doi copii minori care locuiesc împreună cu ea.

Aceasta a precizat că, în prezent, relația dintre ea și soțul său este una bună și că amândoi se ocupă de creșterea și educarea copiilor.

Doamna [redacted] a mai fost în atenția DGASPC Alba ca urmare a unei sesizări primite în data de 22.08.2024 de la Biroul Teritorial Alba Iulia al instituției Avocatul Poporului. La acea dată, pe numele soțului său, [redacted], fusese emis un ordin de protecție pentru o perioadă de șase luni, cu obligația acestuia de a păstra o distanță de cel puțin doi metri față de soția sa.

Urmare a demersului întreprins, (adresă de revenire nr. 1543/17.03.2025) Inspectoratul de Poliție al Județului Alba, ne-a transmis adresa nr. 2055220/02.04.2025, din care rezultă următoarele:

La data de 10.01.2025, polițiștii din cadrul Poliției orașului Baia de Arieș au fost sesizați direct cu privire la o faptă de amenințare în context familial. În urma aplicării formularului de evaluare a riscului, s-a constatat un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea victimei să fie puse în pericol. Astfel, a fost emis un ordin de protecție provizoriu pentru o perioadă de 5 zile, agresorului fiindu-i impusă interdicția de a se apropia de victimă, precum și evacuarea din locuința comună. Măsura monitorizării electronice nu a fost dispusă, întrucât persoana vătămată a refuzat să beneficieze de aceasta, în conformitate cu **art. 31 alin. (1) lit. b din Legea 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței domestice**¹.

Având în vedere situația de fapt, polițiștii au întocmit un dosar de cercetare penală sub aspectul săvârșirii infracțiunii de *violență în familie*, faptă prevăzută și pedepsită de art. 199 alin. 1 din Codul Penal, raportat la art. 206 alin. 1 din Codul Penal. Dosarul penal are numărul unic [redacted] la Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpeni.

Ulterior, la data de 15.01.2025, Poliția orașului Baia de Arieș a fost sesizată direct cu privire la încălcarea ordinului de protecție provizoriu. Astfel, s-a constatat faptul că, în timp ce măsurile dispuse prin ordinul de protecție provizoriu erau valabile, agresorul le-a încălcat. În acest sens, polițiștii s-au sesizat din

¹ Art. 31 (1) Prin ordinul de protecție provizoriu se dispun, pentru o perioadă de 5 zile, una ori mai multe măsuri de protecție, apte să contribuie la diminuarea riscului iminent constatat, dintre următoarele obligații sau interdicții (...);

b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună;

oficiu cu privire la săvârșirea infracțiunii de „Încălcarea de către persoana împotriva căreia a fost emis un ordin de protecție provizoriu a oricăreia dintre măsurile dispuse prin ordinul de protecție provizoriu”, faptă prevăzută și pedepsită de art. 47 alin. 2 din Legea 217/2003.²

În cauză, a fost dispusă măsura preventivă a reținerii suspectului pentru o perioadă de 24 de ore.

Dosarul penal privind încălcarea ordinului de protecție provizoriu are numărul unic _____ la Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpeni.

Ca măsură preventivă, la nivelul Poliției orașului Baia de Arieș a fost întocmită o mapă de supraveghere a stării conflictuale, iar periodic sunt desfășurate activități pentru prevenirea unor situații de risc.

Referitor la persoanele implicate, se următoarele date:

- _____ domiciliat în comuna Lupșa, sat _____, nr. _____ județul Alba – agresor.
- _____ domiciliată în comuna Lupșa, sat _____, str. _____ nr. _____ județul Alba – victimă.

Cu ocazia audierii persoanei vătămate, i-au fost aduse la cunoștință toate drepturile prevăzute de Codul de Procedură Penală. De asemenea, i-au fost comunicate drepturile prevăzute de art. 6 din Legea 217/2003, precum și posibilitatea de a solicita emiterea unui ordin de protecție, conform art. 23 din Legea 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care, ca urmare a evaluării situației de fapt, nu sunt întrunite condițiile pentru emiterea unui ordin de protecție provizoriu, aceste aspecte îi sunt aduse la cunoștință odată cu întocmirea formularului de evaluare a riscului, prevăzut de Ordinul 146/2018 privind gestionarea cazurilor de violență domestică de către polițiști.

Victimelor infracțiunilor de violență domestică le sunt aduse la cunoștință următoarele drepturi: dreptul la respectarea personalității, demnității și vieții private; dreptul la informare cu privire la exercitarea drepturilor lor; dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor lor; dreptul la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială și asistență medicală gratuită, în condițiile legii; dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită, conform legislației în vigoare.

La emiterea ordinului de protecție provizoriu, agresorului i-au fost aduse la cunoștință următoarele drepturi: dreptul de a fi cazat într-un centru rezidențial pentru persoane fără adăpost sau într-un adăpost de noapte gestionat de autoritățile locale; dreptul de a solicita și obține o copie a ordinului de protecție provizoriu, oricând în perioada de valabilitate a acestuia, de la unitatea de poliție emitentă; dreptul de a contesta ordinul de protecție provizoriu la judecătoria competentă, în termen de 48 de ore de la comunicare.

De asemenea, agresorului i s-a comunicat faptul că încălcarea oricărei măsuri impuse prin ordinul de protecție constituie infracțiune și este pedepsită conform prevederilor art. 47 alin. 2 din Legea 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței domestice.

² Art. 47 (2) Încălcarea de către persoana împotriva căreia a fost emis un ordin de protecție provizoriu a oricăreia dintre măsurile prevăzute la art. 31 alin. (1) și dispuse prin ordinul de protecție provizoriu constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Agresorul a fost informat și despre consecințele juridice și sociale ale faptelor sale, precum și despre riscurile la care și-a expus victima, ceea ce a condus la emiterea ordinului de protecție provizoriu.

În conformitate cu art. 2 alin. 1 lit. b din OMAI 146/2018, sesizările privind cazurile de violență domestică pot fi formulate în scris sau verbal, direct ori telefonic, la sediul unităților de poliție, de către: persoanele implicate în actele de violență domestică; martorii la aceste fapte; alte persoane care au cunoștință despre astfel de incidente; polițiștii din oficiu sau prin **Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112**.

Concluzii

În urma anchetei sociale efectuate la domiciliul doamnei _____ s-au constatat următoarele aspecte relevante:

- Situație de risc și vulnerabilitate: Doamna _____ este victima unor acte de amenințare din partea fiului său, _____ care a încălcat ordinul de protecție provizoriu emis la data de 10.01.2025;
- Prezența minorilor în familie: Cei doi copii minori, _____ (_____ ani) și _____ (_____ ani), se află în îngrijirea mamei, iar orice expunere la conflicte și violență poate avea un impact negativ asupra dezvoltării lor;
- Context economic precar: Mama se află în șomaj, ceea ce poate afecta capacitatea de a asigura nevoile de bază ale familiei;
- Istoric de probleme familiale: Au existat sesizări anterioare în anii 2023 și 2024 privind dificultăți în îngrijirea și creșterea copiilor, însă acestea au fost remediate treptat, conform constatărilor anterioare.

Față de cele expuse mai sus, considerăm că, se impune adoptarea unor măsuri urgente pentru protejarea doamnei _____ și a celor doi minori, având în vedere riscul continuu la care sunt expuși, astfel monitorizarea atentă, sprijinul social și consilierea psihologică sunt esențiale pentru protecția pe termen lung a mamei și a copiilor.

În acest context, și ținând cont de respectarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv de principiul interesului superior al copilului, prin respectarea și promovarea drepturilor acestuia, în conformitate cu dispozițiile art. 59 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 5 alin. (3), art. 41 și art. 118 alin. (1) lit. a) și e) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, respectiv art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, în vederea realizării scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. **Primarul Comunei Lupșa, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, să analizeze oportunitatea implementării următoarelor măsuri:**

- **Monitorizarea situației familiei:** monitorizarea periodică a familiei pentru a preveni eventuale situații de neglijare sau expunere la violență a minorilor;
- **Suport și consiliere pentru victimă:** Doamna _____ ar trebui să beneficieze de consiliere psihologică și juridică pentru gestionarea situației de violență și pentru a fi informată cu privire la drepturile și opțiunile legale disponibile;
- **Sprijin pentru integrare profesională:** Se recomandă îndrumarea doamnei _____ de a se adresa Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Alba pentru a primi sprijin în găsirea unui loc de muncă sau în accesarea unor cursuri de formare profesională;
- **Sprijin material și social** – Având în vedere situația economică modestă a familiei, se poate analiza posibilitatea oferirii unor ajutoare financiare sau materiale prin programele sociale existente.
- **Evaluarea necesității unor măsuri suplimentare pentru minori:** Dacă situația se deteriorează și există riscul de expunere a copiilor la violență sau neglijență, se recomandă evaluarea posibilității acordării unui sprijin suplimentar prin servicii sociale specializate.

2. **Primarul Comunei Lupșa va informa, în termen de 30 de zile, Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Alba Iulia, cu privire la însușirea recomandării și măsurile dispuse.**

Avocatul Poporului

Renate WEBER

București.....2025